

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ograke dežete za vse leta 25 K., za poi leta 13 K., za četr leta 8 K. 50 h., za jeden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 22 K., za poi leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za jeden mesec 1 K. 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leta 2 K. — Za tuje dežete toliko več, kolikor znača poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavate naročnine se ne ozira. — Za oznalja plačuje se od Stiristopno petit-vrste po 12 h., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopis se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se izvolejo pošiljati naročnine, reklamacije, oznalja, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravljanje pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Volilni shod na Dvoru.

Prijazni Dvor tik Žužemberka bil je včeraj slavnostno opravljen. Na hišah vihrale so trobojnica, ob cesti pa so stali mlaji in pred hišo gospoda Klinca si gledal govorniški prostor, okičen z zelenjem, in z napisom, ki pričuje o čvrstem in zdravem narodnem mišljenju naših vrlih Dvorjanov. Imeli smo volilni shod, ki je bil mnogoštevilno obiskan, prišlo je nad 300 zavednih volilcev. Nasprotniki pa se niti blizo niso upali, dobro vedoč, da za nje v dvorjanski občini ni prostora.

Ob treh popoludne pripeljali so se gostje iz Žužemberka in od drugod. Glavni volilni odbor napredne narodne stranke zastopala sta dr. Ivan Tavčar in dr. Karl Triller. Došle pozdravljalo je pokanje topičev, ki se je razlegalo tija do Žužemberškega župnišča, kjer je bilo to popoludne nekaj kislih obrazov! Pri vhodu v vas pa nas je sprejel ves občinski odbor z gospodom županom Mirtičem na čelu. Kandidat France Zupančič je bil od vseh strani simpatično pozdravljen, in prikupil se je takoj kmetskim svojim volilcem z mirnim, a bistrom svojim vedenjem. Predsednik shodu bil je z vsklikom izbran gospod Mirtič, župan dvorjanski. Pozdravil je navzoče, katerih je bilo toliko, da so napolnili ves za zborovanje pripravljeni prostor, in pa še lep kos sosedne ceste. Na to pa je pozval g. Zupančiča, da naj se predstavi svojim volilcem. Skoraj pol ure je govoril Zupančič mirno in stvarno. Razvijal je svoj program ter opozarjal volilce, da je njihova dolžnost, izbrati si kmeta za svojega poslanca, ker nikakor ne gre, da bi bil slovenski kmetski stan brez vsakega zastopnika na Dunaju. Govorniku se je burno pritrjevalo in ploskanje kar ponehati ni hotelo, ko je Zupančič nehal.

Za njim stopil je na oder dr. Ivan Tavčar. Govoril je nekako tako-le:

Prijatelji in volilci! Prihitel sem danes v Vašo sredo kot zastopnik glavnega volilnega odbora napredne narodne stranke, da se z Vami razgovarjam o državnozborski volitvi. Napredna narodna stranka Vam je dosedaj največ znana iz psovanj in iz zavavljanj, katera so se kakor smrdljiva gnojnice s prižnic in spovednic vlivala na njo. Pa to nič ne de! Veruje mi, da je napredna narodna stranka poštena in verna stranka. Samo proti temu je, da bi tudi v posvetnem življenju duhovniki bili gospodarji vsega, proti temu je, da bi se duhovniki kot podrepne muhe v vsako reč vtili, in pred vsem je proti temu, da bi duhovnik našega kmeta imel kot otroka v rokah, ter ž njim počenjal kakor s kako igračo. Napredna narodna stranka misli, da je duhovnik poklican opravljati svojo sveto službo v cerkvi, in da ima s to službo toliko posla, da nima časa, če jo hoče vestno opravljati, vmešavati se v posvetne reči. Tako bi bilo, če bi imeli vestne duhovnike! Žalibog, vestni duhovnik bo mej nami kmalo nekaj tacega, kar je bela vrana mej svojimi črnimi tovarišicami.

Napredna narodna stranka je za to, da naj se duhovnik povrne v cerkev nazaj, in da naj pusti, da Vi kmety sami skrbite za posvetne svoje reči. Drugače bomo kmalu tam, kjer so na Španskem. Tam ima duhovščina vse v rokah, tam je duhovščina vse zaklade, vse vrednosti, kar jih je sploh v deželi, okrog sebe nakupi-

čila. Za njo se na ognjišču neprestano cvre pečenka, španski kmet pa, kadar je slaba letina, polni si želodec z neko modro ilovico in ljubjem dreves! Tako so izjedli in izsesali duhovniki ubogo špansko deželo, da imajo pravi in resni prijatelji sedanjega kralja velike skrbi, kaj naj bi ukrenili, da mu na starata leta ne bo treba beračiti od farovža do farovža, če se bo hotel preživiti! Da, tako znaajo klerikalci izjesti in izsesati deželo, če jim pade v pest, ali pod zobe, kakor jim je padla pod zobe beračka španska dežela! Napredna narodna stranka se pa brani proti temu, da bi pri nas nastale španske razmere, in da bi naši mladi duhovniki, polasteč se posvetnih zadev, vso mast okrog sebe nabrali, kmetu pa pustili kako modro ilovico in hrastovo ljubje! In ker bi pri tem, Vi kmetyje, prvi prišli pod zob, opravlja napredna narodna stranka, braneč se proti prevladi mlajše duhovščine, prav za prav delo, ki prihaja v korist pred vsem kmetskemu stanu. Napredna naša stranka se trudi, da bi tebe, slovenski kmet, posvetnega gospodstva lačna mlajša duhovščina ne vrgla v ponev, kakor je vrgla v ponev španska duhovščina svojega kmeta Zategadelj z vsopravo trdim, da je napredna narodna stranka poštena stranka, in da je tudi kmetska stranka, ker se poteguje za blagor in srečo našega kmetskega ljudstva!

In začuli ste, kmečki možje, glas z visokega mesta, da naša poštena stranka sili proč od Kristusa, proč od krščanstva. Z visokega mesta je počil ta glas, alijaz setolažim, da tisti, ki je govoril, ni govoril sam iz sebe, govorili so ž njega znani nezreli mladeniči, katerim je laž edino oranje, in tudi edina molitev! Možje prijatelji! Ozrite se vendor okrog po svoji domovini. Ali podiramo cerkve, in ali ni nasprotno resnica, da slovenski narod za svoje cerkve, za božje oltarje še nikdar toliko storil ni, kolikor stori dandanes? Ozrite se okrog! Ali so cerkve prazne, in ali smo le prst ganili kdaj, da bi ljudstvo odvračali od češčenja božjega in od obiska božje službe, tiste božje službe, ki se dandanes tolkokrat onečedi po ostudni, k sovraštvu in prepriku hujšajoči pridigi! In mi, ki nas toliko blati, ali nismo vsikdar rade volje dajali, kar se je zahtevalo za resnične cerkvene potrebe, držeč se načela, Bogu je dati, kar je njegevga! In ozrite se okrog in oglejte se jih božje služabnike? Ali se jim res tako slabo godi, ali se jim morda tako godi, kakor se je godilo sv. Janezu v puščavi, ki je jedel sladke koreninice in grenke kobilice? Ali hodijo nagi okrog kot berač svetega Martina, trpeč lakot, žejo, mraz in revščino, kakor je vse to prenašal naš ljubi gospod Jezus Kristus, ki je bosonog in z eno samo suknjo hodil po zemlji? In še to jedno samo suknjo ni stregal vse dni svojega življenja! Nasprotno, ali ni resnica, da so služabniki božji dandanes deležni največje posvetne sreče, in da kažejo svetu obraze, na katerih evete kar na enkrat deset spomladij? Kdo je opravičen, pri tacih razmerah očitati nam, da silimo proč od Kristusa! In od Kristusa naj silimo? Mi ubogi Slovenci? Razun ljubljanske škofije, ki nosi na leto svojih 60.000 krov, koliko pa je nas, ki bi se mogli v svilo napravljati? Ali nismo vsi berači, vsi skupaj, kar nas je Slovencev,

spadamo v en in isti lonec, to je v beraški lonec. In kar se nam na zemlji deli, je revščina, beračija, radi katere bi se ne splačalo živeti. In da v tem revnem življenju ne omagamo, pri tem vzdržuje nas vse upanje, da nam Kristus na onem svetu odkaže boljše življenje, nego smo ga imeli na tem slovenskem svetu. Blazen je vsak, ki bi Vam kmetom trgal iz srca to upanje, in le blazen človek more napredni narodni stranki očitati, da sili proč od Krista! Še ena pa je resnica, ljubi prijatelji, če bi bilo pri nas krščanstvo res tako v nevarnosti, kakor ni, potem bi ga možje, kakor so dr. Šusteršič, sladki Povše in hromi Pfeifer čisto gotovo ne mogli rešiti. In meni se vidi, da je krščanstvo mej nami izgubilo nekoliko vzornega svojega svita samo zavoljo tega, ker so ga katoliki, kakor je dr. Šusteršič, sladki Povše in hromi Pfeifer, v svojo patentirano varstvo vzeli!

Začuli ste na drugo stran pa tudi glas: nazaj h Kristu!

Lep glas! Napredna narodna stranka ni proti njemu: Samo nekaj želi. Želi namreč, da tisti, ki so pred vsem poklicani za Kristusom hoditi, da nam ti dajejo izgled, in da tudi sami resnično hodijo za Kristusom. Vprašam Vas, je li to hoja za Kristusom, če se po naših farovžih gode reči, o katerih ne rečem drugačega, nego, da res niso lepe. Vprašam Vas, je li to hoja za Kristusom, če se po naših kaplanih širi nezmernost v jedi in pijači, tako, da je neki učenjak naše stoletje imenoval, stoletje pijanih kaplanov? Vprašam je li to hoja za Kristusom, če naši kaplani blago prodajajo, teleta koljejo, vino in žganje točijo, kakor navadni kramarji? Vprašam, je li to hoja za Kristom, če mladi kaplani sovraščijo in jezo netijo med Vami, če letajo kakor beriči od hiše do hiše, vam ponarejajo glasovnice, ter v vsem kažejo, da jim je služba penzioniranega Povšeta več, kakor pa služba najsvetejšega Boga! In tako bi vam lahko stavlje še sto vprašanj, na katere bi vi morali odgovoriti: ne, to ni hoja za Kristusom! Naj le doni glas: nazaj h Kristusu, če hribi in doline naj se mogočno razlega, dokler ne doseže tudi kosmatih ušes naše politikujoče mlajše duhovščine, ki tava po stezah, ki vodijo od Kristusa, ne pa h Kristusu-kralju! Največja preghra napredne narodne stranke je ravno ta, da ona sili na to, da naj se ta duhovščina povrne nazaj h Kristusu-kralju, in zategadelj je ravno mlajša duhovščina naša najhujša nasprotnica. Miru pa ne bo prej, dokler se ta duhovščina ne povrne v cerkev in h Kristusu-kralju!

Naši nasprotniki trobijo neprenehoma v svet, napredno-narodna stranka še ni nič za kmeta storila! Sicer to ni resnica, ker je napredna narodna stranka vsaj v deželnem zboru vedno z veseljem glasovala za vse, kar služi kmetu v korist. Na drugo stran pa vprašamo, smo li mi bili zastopniki kmeta? Ali niste imeli do sedaj vedno same take zastopnike, kakor so vam jih vasilili gospodje iz farovžev, in ali se niso ti gospodje vedno bahali, kmety je naš, ta mora plesati, kakor mi godemo, mi smo njegovi poklicani zastopniki, nas pa so pri vas izpodrinili. Zategadelj ne prahuje nas, ki nismo smeli biti vaši zastopniki, kaj smo za kmeta storili, prahuje raje svoje „poklicane“ klerikalne zastopnike, kaj so ti za

vas storili dolgo, dolgo vrsto let, ko so vas zastopali tako v državnem, kakor v deželnem zboru? Vprašajte gosposkega kmeta Povšeta, kaj je do sedaj za vas storil? Jako teško mu bo za odgovor. Ni ga poslanca, ki bi svojim volilcem ne mogel odgovoriti: poglejte! ta in ta klanček sem vam preložil. Ne vem, more li vam Povše kak klanček pokazati, ki bi ga bil vam preložil! Mogoče, a jaz ga ne poznam. Od kod pride prijatelji, da so ti klerikalni poslanci vsi tako mlačni, tako mrzli, nedelavni, prav kakor da jim je vse jedno, ali kaj dosežejo, ali ne? Odgovor je labak: To prihaja od tod, ker ima ta gospoda srce za farovž, ne pa srca za kmeta. Cela klerikalna stranka izkorišča sicer kmeta za svoje namene, srca za kmeta pa nima. Cela klerikalna stranka, kolikor jo je, nima srca za kmeta!

To je ta pobožna kompanija najodkritje pokazala pri tisti priliki, ko je dr. Šusteršič na ljubo hotela razgnati našo kmetijsko družbo. To je bila jedina družba, v kateri so v soglasju in skoraj bi rekli v prijateljstvu delovale vse tri stranke v deželi. V prijateljstvu, koje bi se moralno utrditi, ako se naj dosežejo v deželi zdrave javne razmere! To prijateljstvo pa je bilo temvečje cene, ker je živel in deloval v kmetijski družbi, ter rodilo sadov, ki hodijo kmetu v blagor. Kar ste dosedaj dosegli napredka v kmetijstvu, temu se nimate zahvaliti duhovščini, temveč slavnoznanji naši kmetijski družbi. Da nima naša klerikalna stranka srca za kmeta, pokazala je predvsem s tem, da je hotela uničiti, razdreti in razdrobiti kmetijsko družbo, ter kmeta še ob tisto pomoč pripaviti, katero je dobival do sedaj iz bele Ljubljane. Napadalec na družbo poslali ste sicer s krvavimi nosovi domu, ali resnica pa le ostane, da ti ljudje nimajo srca za vas kmeta! To so ljudje, prijatelji, ki so molče v žep utaknili grozno očitanje, da so ubogega revnega slovenskega kmeta pri prodaji umetnih gnojil naravnost goljufali, to so ljudje, ki so molče utaknili v široko svojo malho očitanje, da zlorabljajo svoja društva v namene da deželo pri dacu sleparijo! Kdor vse to premislja, mora se nehote začuditi, da se vam za kandidate ne predpišejo kaki poljski judje, ki smejo pri prodaji blaga, kakor tudi pri dacu še spretneje slepariti od naših konsumarjev!

Zdrami se torej slovenski kmety, in uvidi že vendor jedenkrat, da je mera polna. Tako ne more dalje! Z gosposkimi kmety, katere so ti usiljevali iz farovžev, nisi dosegel ničesar. Klerikalni voziček, v katerega so te vpregali, je polomljen, in na vse strani poka in raz sebe sili. Vrzi v klonico to staro šaro, in omisli si nov, trden voz, kogega si pa ne daj napravljati po mojstrih iz farovžev, ali pa po mojstrih iz Ljubljane, priporočenih po mladih, neskušenih kaplanih. Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal! Izberi si poslanca iz svoje lastne srede; če tudi ne bo imel tiste sladke zgovornosti, kakor je ima na primer gosp. Viljem Pfeifer, nič ne de, pa bo imel vsaj pravo, poseteno za kmeta v resnici vneto srce!

Glasujte torej za kmeta Franca Zupančiča! Amen!

Zborovalci so govorniku z gromovitim navdušenjem pritrjevali.

Na to je podelil predsednik besedo g. dr. Trillerju iz Ljubljane, ki je v imenu

napredne stranke priporočal zbranim volilcem pete kurije kandidaturo g. učitelja Luka Jelanca. Tudi ta govornik je pred vsem odvračal z vso odločnostjo od stranke očitanje nekatoliških tendencij. Naša mlajša duhovščina zamenuje danes vero s svojo osebo, in ker narodna stranka one kaplane, ki v mašnem plašču letajo na cesto in v gostilno, po vsej pravici podi nazaj v cerkev, kakor bi podila v sodnico tudi sodnika, ki bi se drznil toga zlorabljaliti za cestno politično agitacijo, zato se je očita brezverstvo. Ako se mora potem stranka braniti zoper taka obrekovanja z vsemi sredstvi, so tega krivi klerikalci sami. Tega, da bi bil vsak kaplan mladič, komaj zapustivši ljubljanski golobnjak, po-klican za posvetnega jeroba našega kmata ter mu smel vsljevati pod cerkvenimi kaznimi svojo politično modrost, mora biti konec. Sploh morajo priti vsi duhovniki do spoznanja, da so duhovniki le v cerkvi, na cesti in v gostilni ter sploh v posvetnih zadevah pa nič več kot sleherni državljan.

Potem je govornik v kratkih besedah pojasnil pomen pete kurije ter ožigosal predzrnost klerikalcev, ki skušajo smešiti kandidaturo g. Jelanca, češ, da se skromen učitelj ne sme v eno vrsto postaviti škofovemu advokatu dr. Šusteršiču. Govornik pa dokazuje, da bi bil prav za mandat pete kurije najzaslužnejši ljudski učitelj še veliko primernejši kandidat nego škofov advokat dr. Šusteršič. Ta mandat pristoja delavcem in pri današnjih razmerah je pa-meten učitelj še najpoklicanejši reprezentant različnih delavskih slojev, kajti ako kdo, tedaj tudi on je svoj črni kruh v potu svojega obraza ter čuti in pozna bedo delavca trpina. Prav zaradi tega postavlja se tu delavcem v pravo luč socijalno naziranje in ljubezen do delavca one stranke, ki mu usiljuje za zastopnika moža, čigar največja sreča je zadovoljnost bogatega in strogo kapitalističnega škofovstva in drugih rudečebrobljenih bogatašev, ki na višocini svojega izobilja niti pojma nimajo o bedi prvega delavca.

Glede na vse to razsodnim delavcem ne more biti težka izbera med škofovim postreškom ter zavednim učiteljem. Izvilitve dr. Šusteršiča doprinesla bi svetu žalosten dokaz, da kranjski kmetski volilci 5. kurije še niso zreli za politične pravice, toda tolažila bi vas v tem slučaju zavest, da še nobeno drevo ni rodilo prvo leto sadu, in da bo vsled tega tudi pošteno delovanje narodne stranke za osvoboditev kmata iz nekrščanskega farovškega jarma zmagovalo če ne danes, pa jutri.

Tudi temu govoru so zborovalci živahnno in navdušeno pritjevali.

Na to je na predlog g. učitelja Stipka Jelanca bila soglasno odobrena kandidatura g. Franceta Zupančiča kakor tudi ona g. Luke Jelanca. Predsednik župan Mertič je zaključil shod ter zaklical trikratni Slava našemu cesarju. Domači pevci zapeli so cesarsko pesem, na to pa „Naprej zastava Slave“. Tako se je dostojo končal lepi ta volilni shod. Zvečer pa smo imeli volilni shod v Žužemberku v gostilniških prostorih g. Josipa Pešaniča. Ta shod obiskalo je vse, kar ima kaj veljave in imena v Žužemberku. Bilo je več navdušenih govorov, in tudi tu sta bila sprejeta oba naša kandidata Zupančič in Jelenc.

Slava vrlim Dvorjanom, slava zavednim Žužemberčanom!

Državnozborske volitve.

Shod na Vačah.

Zbralo se je bilo okoli 200 volilcev, katerim se je predstavil kandidat nar. napredne stranke g. Lenarčič. Volilci so burno aklamirali govornika ter jednoglasno sprejeli njegovo kandidaturo. Za Lenarčičem se je oglasil k besedi g. Gostinčar ki je tudi prikreval na shod. A komaj si je nekoliko ogledal svoje prste, že je moral prenehati. Zbrani volilci mu niso pustili nadaljevati njegovih neslanosti. Za njim se je oglasil socialni demokrat g. Čobal, ki je svoj govor spretno dokončal med rednimi medklici „živio Jelenc“.

Shod v Šmartnem.

Dvorana natlačeno polna. Klerikalci pod vodstvom dekana Lavrenčiča in obeh kaplanov. Štruklja in Trpina, pripeljali svoje priučene kanarčke do zadnjega

„mandelca“. Skušali so si pridobiti predsedstvo, a ko to ni šlo, so skušali zborovanje prepričati. A naši pristaši so jih postavili pred vrata, kjer je dekan, stojec na kamnu, svojim vernim ovčicam, trcjarjem in trcalkam, brdko tožil o „surovosti“ liberalcev. Kaplana Štruklja in Trpina sta se „luftala“ ter ugibala o minljivosti vsega posvetnega. Notar Svetec predsedoval ter vodil zborovanje do zadnjega. Volilci so se izrekli za Lenarčiča. Gostinčar ni mogel v dvoranu, kar mu je provzročilo velikanski nahod. Druga „Mirna Peč“. Živelji zavedni volilci! — Natančneje prihodnjic!

Povše kot kmetijski strokovnjak.

Iz Boštanja se nam piše: Strokovnjak v kmetijstvu, žlahtni gospod vitez Povše mora biti izvoljen državnim poslancem. K tej časti smo zavezani mu pomagati posebno mi Dolenci. Kvasil je letošnje poletje v „Slovencu“ o „Lichtenwalder Wachsapel“ — „Sevniška voščenka. — Torej strokovnjak, penzionirani vodja goriške kmetijske šole, ne ve, da je voščenka pristna dolenska vrsta. K nam hodijo naši sosedje Štajerci po cepiče, po sadna drevesca in slednjič tudi po — sad, namreč po dolenske voščenke. To vse svojim dobrim štajerskim sosedom iz srca privoščimo, na vrh pa še strokovnjaka Povšeta in dra. Žlindro — za državnega poslanca štajerske dežele. To tembolj zasluži, ker je s svojim vrlo „učenim“ spisom opozoril sadne trgovce na štajerski pridelek voščenka, a ne na kranjskega. Živila katoliško - narodna žlindra!

Iz Rajhenburga, 1. decembra.

Pri včerajšnji prvotni volitvi zmagali smo v obeh kurijah narodni naprednjaki.

Na Vidmu prodri so klerikalci. Ali v peti kuriji vršila se bode nova volitev, ker so ti prosvitljenci volili tacega volilnega moža, ki niti volilne pravice nima v občini. — Dekan Žičkar je volil — samega sebe.

Mameluki mariborske klike na delu.

Iz Maribora, 23. novembra.

Gosp. Žičkar je kandidat mariborských rudečkarjev in neslovenskega škofa g. Napotnika.

Če zmaga Žičkar, zmagojo mariborski rudečkarji, zmaga neslovenski škof Napotnik; če propade Žičkar propade mariborska klika, propade neslovenski škof Napotnik. In potem? Mein lieber Augustin, alles ist hin! Toda mariborska klika se ne da ugnati tako hitro v kozji rog! Zmagati mora. V ta namej je izdala tajne ukaze na svoje mameluke v duhovski obleki, da morajo delati v vsemi močmi za zmago Žičkarjevo. Namignilo se je tudi, da platičilo tudi ne izostane in da bode škof sam „pridnim delavcem“ hvaležen.

In to je pomagalo! Vsi „Streberji“ v duhovski obleki so že pridno na delu. Sedaj jim cvete pšenica! Kozjanski kaplan se trudi noč in dan in je srečno prišel na — hudiča. Širokoustni župnik Tomažič, unicum na svetu, ker je bil po škofovi deklaraciji, katera je seveda nezmotljiva, že rojen za pilštanskega župnika, napolnjuje prazne predale „Slovenčeve“ z nezaslugami Žičkarjevimi. Literat Lekše voha po semnjih, izdajica svoje dežele, Kokalj jaha po vaseh pegaza ter pripoveduje, da je on Kokalj, „kranjec“, Hribar pa „Štajerc“; večni kandidat za mariborski kanonikat Jernej Voh — duhovniki ga imenujejo „der Unverdaulich“ — sili v Hribarja, da se mu sline cede, naj vendar čaka na smrt katega poslanca, in starček Bosina napada „v prvem prisiljenem dopisu“ kozjanske liberalce.

In še cela vrsta drugih je na nogah, da si zaslužijo pri mariborski kliki „Fleisszettel“, kajti take prilike ne bode kmalu ko je sedaj.

Načeluje pa vsem mamelukom, doktor breznačajne in perfidne agitacije, duhovnik Anton Korošec. Svoje rigorize je obesil na klin, ker je škof obljudil večje plačilo, in pridno „vandra“ od kraja do kraja, da razdeljuje ustneno tajne ukaze — pisemno je preveč nevarno — ter deli pohvale in graje.

Mariborski rudečkarji in škof Napotnik malokdaj obljuhujejo! Torej, otroci, bodite

pridni in delavni! Plačilo, ki Vas čaka je veliko. Oko ni videlo in uho ni slišalo, kar so pripravili mariborski rudečkarji, tistem, ki marljivo delajo za Žičkarja!

V Ljubljani, 3. decembra.

Dogodki na Kitajskem.

Pariški časopisi so prinesli brzojavko da vlada med vsemi inozemskimi poslaniki v Pekinu popolno soglasje gleda mirovnih pogojev. Ti pogoji se sporče kitajski vladajoči nemudoma. Tudi Rusija se strinja z drugimi vlastmi. Takih zagotavljanj in zatrdiril, da vlada med poslaniki popolna složnost je prineslo evropsko časopisje že mnogo, a vedno se je izkazalo, da sloga poslanikov ne pomaga nič, ako so nesložne vlade. Ali je to pot stvar drugačna in ali so mirovni pogoji končno vendarle dognani v solidarnosti se pač pokaže v kratkem. V Tientsinu vlada baje velik nemir. Bok-sarji in kitajski vojaki se vračajo skrivaj. Bati se je novih zmešnjav, ako ostane luka pozimi zaprta. Nemški polkovnik grof York se je v Pekinu v svoji sobi zadušil, ker je rabil žareče oglje, da bi si spalnicu ogrel. York je bil baje nadarjen vojskoved. V Mandžuriji so Kitajci napadli več ruskih straž. V vasi Chudjakopen so zgrabili bok-sarji ruski oddelek in ubili 10 mož. Francoski zunanjji minister Dellasse je v ministru svetu sporočil, da so bili v pokrajinh Šuntak in Kanton nemirov kriji uradniki in hujšači obglavljeni.

Vojna v Južni Afriki

Dewet, genialni ta vojskoved Bu-rov, ki je prizadel Angležem že toliko hudih udarcev, je 22. novembra dosegel veliko zmago. Pri Dewetsdorfu je zgrabil po dva dneva Angležev z dve mači topoma. Dewet je pustil ranjence na bojišču ter takoj odmarširal v treh kolonah v Kaplan-dijo po cesti preko Bethulieja in Aliwal-porta. Generala Knox-a, ki je nameraval Deweta ujeti, je Dewet z angleškimi topovi pognal nazaj proti Vaalbanki. Holandci na Kapu podpirajo Deweta očitno. Lord Roberts, ki je misil že odpotovati, je svoje potovanje zopet odložil. V Londonu vlada strah, Po vsej Kaplaniji se pomnožujejo vojaške posadke, ker se Angleži bojejo splošne ustaje. Oblastva zahtevajo, naj se proglaši obsedno stanje. Londonsko finančno glasilo „Statiste“ priporoča vladi, naj se začne z Botho in Dewetom pogajati, da se napravi vojni konec. Poveri se naj ta naloga najvišjemu civilnemu uradniku v Južni Afriki. Bothi in Dewetu naj se ponudi prostor v zakonodajskem svetu! Ako priporočajo mir milionarji, najvplivnejši angleški faktorji, je to pač dokaz, da so vojne siti tudi Angleži že do gola. Zadnje tedne je bilo zopet več bojev. General Hasbroock s 3—4000 Buri je imel boj s polkovnikom Whitejem pri Bultfonteinu. Buri so se umaknili čez reko Modder. Pole-Carew je imel boj pri Barber-tonu, polkovnik Meyrich pa pri Lichtenbergu. Nadalje je bilo več manjših prask. Blizu Standertona je bila večja bitka.

Slavlje stoletnice Prešernovega rojstva.

Ljubljana je mesto, kjer je preživel Prešeren največji del svojega življenja, in kjer je spesnil večino svojih nesmrtnih poezij. Razume se torej, da je bila Ljubljana v prvi vrsti poklicana proslaviti stoletnico Prešernovega rojstva ter na najlepši način dati duška tisti veliki hvaležnosti, katero občuti te dni vsako zavedno slovenske srce do moža, ki spi malone že pol stoletja na kranjskem pokopališču. Tri dni je določila Ljubljana za proslavo Prešernovega rojstva. Vendar pa ni bilo to slavlje tako, kakršno bi moral biti in kakor bi bilo lahko. Ker pa stojimo sredi volilnega boja in ker so se pri prireditvi slavnosti primerile — go-točno ne namenoma — napake, ki se vsakdar maščujejo, to slavlje nikakor ni bilo zadovoljivo. Ko se čez par let razkrije Prešernov spomenik, se bodo to pot napravljene napake odpravile izlahka ter se postavi vsa slavnost pač na najobširnejšo podlago.

Ljubljana je bila — le deloma — že v soboto v zastavah, po nekaterih izložbah pa je bilo razpostavljeno Prešernovo poprsje. Ob 8. uri zvečer so priredila narodna dru-

štva — „Sokol“, „Slavec“, „Ljubljana“, „Trgovsko pevsko društvo“, „Zidarsko in te-sarsko društvo“, „Slovensko planinsko društvo“, „Klub slovenskih biciklistov“, „Pisateljsko društvo“, „Odbor za Prešernov spomenik“, „Učiteljsko društvo“, „Gasilno društvo“ ter nekaj členov krščansko - socialne zveze — z meščansko godbo na čelu, bakljado po mestu. Bakljade se je udeležilo ogromno občinstva, ki je društva živahnno aklamiralo. Nato se je vršil v „Narodnem domu“, v Sokolovi dvorani komers. Dvorana je bila v hipu nabito polna. Meščanska godba, — ki je svirala pri bakljadi novo korčnico „Prešeren“, po narodnih, na Prešernove besede zloženih pesmih sestavil Lud. Pahor — je igrala kakor vselej jako točno, pevski društvi „Slavec“ in „Ljubljana“ pa sta uprav tekmovali v lepem petju. Občinstvo je izkazovalo društвoma svojo zahvalo z obilnim ploskanjem. Veliko živahnost, ki je vladala v dvorani, je povzdrignil še pesniško nadahnjeni govor g. dr. K. Trillerja, kateremu se je deloma pritrjevalo jako burno. Večer je bil resnično lep ter se je obnesel docela. Ljubezne ljubljanske gospodične so razprodale na korist fondu za Prešernov spomenik ogromno Aškerčevega prologa ter skupile precejšnjo svoto.

V nedeljo dopoldne se je zbral v slavnostno razsvetljeni veliki dvorani, v kateri je bil sredi zelenja postavljen Prešernov kip Al. Repiča, precej elegantnega, praznično oblečenega občinstva, deputacije društev z zastavami, mnogo odličnjakov in rodoljubnih dam ter več zastopnikov pokrajinskih Slovencev, med njimi koroški prvoroditelj in bivši župang Matija Prosek. Izmed odličnjakov smo videli tele gospode: dvor. svetnika Lubeca in dr. Račiča, dež. šol. nadzornika Končnika, dež. glavarja Detelja, z deželnim zbornikom Povšetom, župana Hribarja, podžupana viteza Bleiweisa-Trstenškega, več obč. svetovalcev, ravnatelje dr. Junovvicza, Senekoviča, Hubada, Šnibica, več profesorjev in učiteljev, pošt. ravnatelja Šorlija, predsednika notarske zbornice Gogolo, predsednika mestne hranilnice V. Petričiča, predsednika trgovske in obrtnike zbornice Kušarja, več dež. poslancev, duhovnikov i dr. Vdeležba pa nikakor ni bila tolika, kakor jo je bilo pričakovati. Različni krogi so se absentirali. Tako je izostala vlgarniza in tudi c. kr. vlada. Če je hotela vlada s tem dokazati, da smo Slovenci postali to, kar smo danes, brez njene volje in celo proti njeni volji, se ji je to docela posrečilo. Garnizije ni bilo niti v gledališču niti pri zborovanju, pač pa se je vdeležilo nekaj častnikov komersa.

Glavna točka slavnostnega zborovanja je bil slovesni govor g. prof. Er. Levec. Kakor vselej je tudi to pot govoril g. prof. Levec krasno, s prikupno mirnostjo in učenjaško, a vseskozi zanimivo temeljitostjo. Prelepi govor, ki je žel najsposlošnejšo po-hvalo, prinese v celoti „Lj. Zvon“.

Pred govorom je zasvirala meščanska godba primeren potpouri, pevski zbor združenih pevskih društev pa je zapel pod vodstvom g. konc. vodje M. Hubada Jenkova, Moltev. Po govoru je zbor zapel Nedvedovo kanteto „Slava Prešernu“. Petje je bilo resnično izborne, umetniško popolno ter vsestransko dovršeno. Smelo trdimo, da toliko imponantnih zborov, petih s toliko umetniško precizijo, že dolgo nismo slišali. Zato: čast g. Hubadu!

Drugi del včerajšnje slavnosti se je vršil v gledališču. Popoldne je bilo gledališče prav natlačeno polno ter so žele vse točke viharno priznanje. Tudi zvečer je bilo gledališče popolnoma razprodano ter je bilo občinstvo izredno animirano.

Danes pa se vrše Prešernove slavnosti po posameznih učnih zavodih z živimi slikami, deklamacijami in govor

Pozor!

Pazite na legitimacije, da vam jih duhovniki in drugi klerikalni agitatorji ne pouzmajo.

Pazite na glasovnice, da vam jih nasprotniki ne popišejo.

Poučujte ljudstvo, naj klerikalcem ne da glasovnic in legitimacij v roke.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 3. decembra.

— Uradna tajnost in „Slovenec“. V soboto je „Slovenec“ zopet nastopil v ulogi denuncijanta. Pravi, da je bila nam iz-

dana uradna tajnost, ker smo že 28. m. m. poročali, da je zaradi tolovajstva v Gočah obtoženi kurat Ferjančič in njegovi sokrivci, ko je dolični akt z obtožnicami šel isti dan v Vipavo. Da „Slovenca“ ne bo preveč skrbelo, mu povemo, da vse to, kar smo mi poročali 28. m. m. zvečer, je isti dan zjutraj poročal „Grazer Tagblatt“. To pot se torej „Slovencu“ njegova denunciacija ni posrečila, kar ga pa gotovo ne bo zadrževalo, da pri prvi priliki zopet tako nastopi.

— Občinski svet ljubljanski ima jutri ob petih popoludne sejo. Na dnevnem redu so: Naznala predsedstva in poročila o izvolitvi 15 členov za državnozborske volitve; o prošnji „ženskega telovadnega društva“ v Ljubljani v zadevi pravil tega društva; o zastopanju mestne občine pri zborovanju odposlancev mest sredi decembra na Dunaju; o stališču k sklepu dunajskega občinskega sveta glede podržavljenja ali sekvestrovanja premogovnikov, odnosno glede podržavljenja prodaje premoga na debelo; o skontracijski mestne blagajnice o najemšini za topničarsko vojašnico; o neki prošnji za podaljšanje obroka za izplačilo 3% posojila; o prošnji nekaterih posestnikov v zadevi izplačila 3%, nega posojila; o parcezaciji knezoškofijškega posestva na Sv. Petra predmestju I.; o koladvaciji Kuhnovce ceste, Nunske ulic in Strelških ulic; o ljubljansko-idrijski železnici; o mestne klavnice proračunu za leto 1901., o izvršenih garancijskih preskušnjah pri novih napravah mestne elektrarne; o učnih uspehih na mestni višji dekliški šoli; o ponudbi Antona Težaka in Elije Predoviča glede odkupa sveta; o ponudbi dr. Fr. Munde, Simona Pogačarja in Ivana Gorupa glede odškodnine za svet; o določitvi zneska, katerega mora Jos. Strebar povrniti za uravnava nivela. Občinskega svetnika Ivana Tostija samostalni predlog v zadevi ustanovitve brzjavnih postaj pri poštnih podružnicah v Ljubljani; o prošnji za porabno dovolilo za novo poslopje Stenbergičine ustanove.

— Vzgleden red pri uredništvu „Slovenskega Gospodarja“. „Slov. Gosp.“ se je pritoževal, da se mu ni doposal narodni volilni oklic in preden je se je informiral, je nakopičil po starini vadi svojega urednika duhovnika Korošča, kateri se v sili tudi zlaže, vse polno sumničenj. Danes je primoran vse preklicati. Prebrisani uredniki se v takih slučajih izgovarjajo na pošto, Korošec pa mora priznati, da se je pismo moralno zgubiti v naši tiskarni“. Zares lep red mora vladati v tej tiskarni!

— Klerikalna „vzajemna zavarovalnica“ in sv. Florijan. Piše se nam: V Medijatovi, recte korarski hiši imata drja. Janez Vencajz in Janez Brejc svojo advokaturo, blizu njih firme pa visi tabla „vzajemne zavarovalnice“ s sv. Florijanom na špici, držečim v roki golido, iz katere vliva petjet v — meglo. Ali ta revež sv. Florijan bo s klerikalci vred faliral, kajti na deželi, kakor pripovedujejo kmetje, — se ljudje ne dajo ujeti v to golido, ker pravijo, da so jih farji že s konsumnimi društvami dovelj „našmirali“. Sv. Florijana naj bi torej zdaj poslali rajše na deželo gasit tja, kjer bodo klerikalci — pri volitvah pogoreli! Tako pravijo ti prešmentani kmetje! Ali ste slišali, vi krščansko-socialni in klerikalni kontrabantarji?

— Slovensko gledališče. Ker k včerajšni predstavi veliko občinstva ni dobito prostorov, in ker se je splošno izražala želja, da se krasno aranžirani živi podobi „Apoteoza“ in „Povodnji mož“ ponovita, sklenilo se je prirediti v preslavo stoletnice Prešernovega rojstva se jedno slavnostno predstavo v gledališči, katera se vrši jutri, v torek 4. t. m. Vzposej se je sledče sestavil: po slavnostni ouverturi, katero igra vojaška godba, govor gdč. K. Rückova Aškercev slavnostni prolog, čemur sledi apoteoza. Na prošnjo intendance „Dram. društva“ govoril bo gospod prof Fran Levec slavnostni govor „o Prešernu, njega živiljenju in pomenu za Slovence“. Na to pojo pevci pevskih društev „Glasbena Matica“, „Ljubljana“, „Slavec“ in „Slov. trgovska pevska društvo“ pod vodstvom gosp. M. Hubada. Nedvedovo slavnostno pesem „Slava Prešernu“. Na to deklamuje g. Verovšek balado „Povodnji mož“, čemur sledi krasna mojstrska aranžirana živa slika „Povodnji mož“. Nato se pojete tretjikrat v sezoni priljub-

ljena komična opera „V vodnjaku“, v kateri pojete glavno sopransko ulogo prvič na slovenskem odru gospa Irma Polakova, ki je to ulogo s krasnim uspehom pela ob svojem gostovanju na dvornem gledališču v Belegradu, razven nje pojete tenorist Orzelski, basist Vašiček in altistinja Radkiewicz. Predstava se vrši na korist Prešernovemu spomeniku v Ljubljani.

— Slovensko gledališče. V spomin stoletnice Prešernovega rojstva igrali so se včeraj podoldne za znižane cene „Rokovnjači“, in zvečer se je pela „Prodana nevesta“. Pred igro je s finim čutom predvala popoldan in zvečer gdč. Rückova slavnostni pesniški „Prolog“ Aškerčev, ki je sklenil s krasno, umetniško koncipirano in izvedeno apeteozo Prešernovo. Zvečer govoril je pred prestavo tudi g. Verovšek Prešernovega „Povodnega moža“ ki je tudi končal z živo sliko, kako ugrablja povodnji mož zalo Uršiko s plesiča ter jo nese ob strmejih plesalcih in gledalcih v svoje mrzlo, voden domovje. Obe živi podobi sta bili izborna slikarska umotvora, ki se jima je poznala v finem okusu izvedena roka najboljih naših umetnikov, predsednik in drugih članov slovenskega umetniškega društva: g. ces. svetnika, profesorja Frankenberga, ter gg. Groharja, Jakopiča, Jame in Vesela. Pri slikah so sodelovali z uneto požrtvovalnostjo, primerno slavnosti tega dneva, dame in gospodje iz odličnih narodnih ljubljanskih krogov. — Predstava „Prodane neveste“ je izvrstno uspela, ker so vsi sodelujoči, mej prvimi pa tudi g. Vašiček, storili svojo dolžnost, da je imela predstava ne samo tisto završenost in zackroženost, ki je za uspevanje opere potrebna, ampak tudi duha, ki še le spremeni umotvor v umetnino. V to primogel je tudi kako vneti zbor, ki je spominjal na svoje najboljše čase in točni orkester pod izkušenim vodstvom g. Beniška. Da se je označila stopnja umetnostnega in glasbenega okusa našega 100 let po Prešernovem rojstvu, intendanca ni mogla izbrati pripravnejše opere. Ravno tako značilno je, da je prišel ob te slavnostni priliki zopet Jurčič do svoje pravice v gledališču, kjer se mu je že nekdaj s finim čutom hotela postaviti kot prvemu našemu dramskemu zastopniku soha. „Rokovnjači“ so popoldan dobro uspeli. Odlikovala sta se v njih posebno g. režiser Verovšek in g. Deyl, pa tudi drugi. Gledališče je bilo obakrat slavnostno razsvetljeno, in kar je še slavnostnejše, že par dni prej do zadnjega kotička razprodano. Zvečer imelo je gledališče posebno prazničen sijaj po krasnih damskeh toaletah in slavnostnih oblekah.

— Miklavžev večer priredi telovadno društvo „Sokol“ v Ljubljani s sodelovanjem meščanske godbe v sredo, dne 5. decembra 1900, v telovadni dvorani „Narodnega doma“. Vzposej: 1. Komzak: Španska koračnica. 2. Béla: Komična overture. 3. Parma: Jugoslovanske cvetke, potpouri. 4. Nastop Miklavžev s sijajnim svojim spremstvom. 5. Zehrer: Ljubavno pismo, polka franc. 6. Napravnik: „Vlasta, overture slov. pesmi. 7. Iv. pl. Zajc: Mornarji na krov, četvorka. 8. Moniuszko: Velika mazurka iz „Halke“. 9. Verdi: Dvospev iz „Trubadurja“. 10. Czibulka: Štefanija-gavota. 11. Eilenberg: V kapelici, karakterni komad. 12. Robaudi: „Zvezdi zaupnici“, pesem. 13. Novosad: Ana-gavota. 14. Loeben: Shliš Šumenje jelk? pesem. 15. Parma: Ex galop. Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: Člani so prosti vstopnine, rodbine članov plačajo 20 kr., nečlani po 40 kr. od osebe; otroci prosti.

— Iz seje c. kr. okrajnega šolskega sveta v Postojini, dne 29. novembra 1900. Ko se poročilo o reševanju tekočega građiva izza zadnje seje pritrjevalno na znanje vzame, reši se med drugim to le: Prošnja nekega učitelja za denarno podporo se priporočilno predloži c. kr. deželnemu šolskemu svetu. Nadučitelju M. Bregantu v Št. Vidu nad Vipavo pripozna se tretja starostna doklada od 1. oktobra t. l. Na vprašanje c. kr. dež. šolskega sveta za uvrstitev dveh učiteljskih moči v višji razred staleža kranjskega učiteljstva, izreče se, da tuuradno ni nobene ovire. Za prihodnjo triletno dobo imenujejo se za vse tu okrajne šole krajni šolski nadzorniki. V pomanjkanju moških prosilcev podeli se začasno učiteljska služba na enorazrednici na Planini pri Vipavi izprašani učiteljski

kandidatinji gospici Ivan Prešern. Končno se sklene, da v prihodnje odpadajo posebne prošnje za podelitev starostnih doklad. Zadostovalo bode za pripoznanje petletnic — uradno in z dekretom podprt naznanilo šolskega vodstva — a

— Slovenke — Slovenki. Včeraj sta presenetili gospodični Ana Kušarjeva in Leonija Souvanova Prešernovo hčer, gdč. Ernestino Jelovškovo, z lepim darilcem. Prinesli sta ji v imenu ljubljanskih narodnih dam hranilnično knjižico z vlogo in pripis: „V slavnem očetu Me Tebe ljubimo! Slovenke — Slovenki!“ Tako so na najprimernejši način proslavile današnji dan, dan stoletnice pesnikovega rojstva. V eselu iznenadena in ginjena se je zahvalila gdč. Jelovškova. Slava ljubljanskim Slovenkom!

— „Sozialistische Monatshefte“ — zdaj najuglednejši socialistički mesečnik na Nemškem — prinesli so v XII. številki prevod prekrasne Aškerčeve pesmi „Premogari“ pod naslovom „Die Kohlengräber“. Aškerčeva pesem se v nemškem prevodu kako lepo bera. Kdo je prevod oskrbel, ni povedano.

— Gospodom trgovcem in obrtnikom na deželi, ki se niso členi „Trgovskega in obrtnega društva“, priporočamo, da se ga s svojim pristopom — čim prej tem bolj — oklenejo, ker boste društvo z novim letom lotilo se še temeljitejše, pa tudi z vsemi sredstvi dela v prospех stanovskih interesov. Uspehi podobnih društev na Štajerskem, Nj. Avstrijskem in drugod so n. pr. povod nepričakovano obili, pa to le zato, ker je ta stan ondi dobro organiziran. Pred tako organizacijo imajo tudi merodajni krogi respekt. Ker je na Kranjskem ogromna večina trgovcev in obrtnikov na strani napredne stranke, boste tudi pri volitvah v soglasju z njimi postopala. Čim številnejša je armada, tem sigurnejša je zmaga! To umevajo tudi že mnogi členi, ki so zadnji čas društvu pristopili. Upamo, da ti niso — zadnji!

— Podporno društvo pomožnih in zasebnih uradnikov za Kranjsko. Odbor tega društva je imel dne 28. novembra t. l. svojo redno mesečno sejo. Po predsednikovem pozdravu in konstatiraju sklepčnosti prebral je tajnik zapisnik o zadnji seji (dne 25. oktobra letos), ki se je vzel odobruje v znanje. Tekom tega meseca je obolen jeden član, kojemu se je tudi že bolničnina izplačala. Blagajniškemu izkazu za mesec oktober je povzeto, da je imelo društvo v imenovanem mesecu 127 kron dohodkov in 6 kron izdatkov, torej prebitka 121 kron; rezervni zaklad znašal je koncem oktobra 5717 kron 63 vin. Poročilo se je vzel na znanje. Ker se pri točki „razni predlogi“ ni nihče oglasil k besedi, je zaključil predsednik sejo.

— „Domovina“ je bila zopet dne 30. m. m. zopet pred celjskimi porotniki. Odgovorni urednik, g. Ante Beg, ji bil krimiški spoznan. Porotniki so skoro vso vprašanja soglasno potrdili. Senat je prisodil toženemu uredniku grozno kazeno — treh mesecev zapora. Razprava je zadobila vsekakor svečano lice, kajti sam bivši minister in sedanji višjesodni predsednik grof Gleispach je, muideč se na inšpekcijski, nadzoroval tek obravnave. Obžalujemo iz dna srca trnjevo in mučenisko pot, katero mora hoditi „Domovina“; občudujemo pa može, ki stoejo za njo, kakor prave narodne mučenike. Vi pa, narodni naši nasprotniki, zarezali ste zopet eno zarezo na rovaš naše potprežljivosti; le tako naprej — svaka sila do vremena!

— „Celjski Sokol“ je imel svoj letoski redni občni zbor v soboto 1. t. m. Pri istem so se vrstile prav zanimive razprave in se je storilo več važnih sklepov. Odbor za bodoče leto se je sestavil takole: Starosta dr. Ivan Decko, odvetnik, podstarosta dr. Josip Karlovšek, odvetniški kandidat, tajnik Ivan Spindler, poslovodja tiskarne, blagajnik Vinko Žener, komptorijar trgovine Merkur, odborniki Franjo Jošt, revizor slovenskih posojilnic, Franjo Lončar, tajnik celjske posojilnice in dr. Vladimir Ravnihar, odvetniški kandidat. Namestnika sta Ivan Rebek, ključarski mojster in Vinko Pustovrh, trgovski pomočnik. Načelnik telovadcev Matija Benčan, knjigovodja južnoštajerske hranilnice. Društvo šteje okoli 120 članov, med temi 70 izvršnico, od katerih je pa žal, nekaj seveda samo na papirju, to se pravi takih,

ki bi radi povsed govorili veliko besedo, a nimajo niti društvene obleke in ki nameha celjskega Sokola še prav ne razumevajo. Upamo, da se tudi glede tega obrne v bodočem društvenem letu na bolje.

— „Slovenske zadruge“ je izšla 12. in zadnja številka v tem letu in prinaša mnogovrstno gradivo o slovenskem posojilništvu in naši zadružni gospodarski organizaciji, o katerih predmetih ta mesečnik objektivno razpravlja. Izbral bode tudi 1. 1901. Naročina znaša 4 krone na leto in se pošilja upravnemu („Centralni posojilnici slovenski“) v Krškem.

— Umrl je včeraj v Pragi gospod Fran Smola, c. kr. državne železnice uradnik. Pokojnik je mnogo let služboval pri nas na Kranjskem; v zadnjem času kot blagajničar na tukajšnjem državnem kolodvoru. Pokojnik je bil obče priljubljen uradnik. Pokopali so ga danes popoludne. Lahka mu zemlja domač!

— Mestna hranilnica ljubljanska. Meseca novembra 1800 učenje so v mestno hranilnico ljubljansko 804 stranke 464.993 kron 16 vin. 757 strank pa je dvignilo 529.174 kron 93 vin.

— Mestna kopel. Od 18. do 24. novembra 1900 oddalo se je v mestni ljudski kopeli vsega skupaj 500 kopel, in sicer za moške 425 (pršnih 310, kadnih 115), za ženske pa 75 (pršnih 25, kadnih 50).

— Stavbna in javna dela. Na Radeckega cesti št. 5 je novo jednonadstropno poslopje dograjeno in pokrito; pri hiši št. 2 ravno tam izvršujejo se še nekatera nekonstrukcijska dela. Na Rimski cesti so podrla del okrajnega zidu pri posestvu Iv. Peterce dedičev; ondi se prične prihodnje leto graditi nova cesta čez Mirje proti Koleziji. Pri Paichlovi hiši ondi postavila se je pretekli dnevi nova žična ograja na kamnitni podlagi. Pri zgradbi Franc Jožefovega mostu se zavijanje pilotov s stroji nadaljuje, z dvema parnima motorjema pa izmetava obilica nabbrane vode. V Šolskem drevoredu je mestno poslopje (bivša mesnica in gasilska shramba) podrt in material odpeljan. Poleg Škerjančeve hiše so nove stopnjice dodelane, izvršiti je ondi še ograjo. Kopitarjeve ulice so uravnane do stavbišča. Deželni dvopec in justična palača sta večinoma docela pokriti. Na njunih strehah se izvršujejo sedaj nekatera kleparska dela Kanalizacijskega dela v Špitalskih ulicah so izvršena in „Slovenčevim“ pijancem se zdaj ne bo treba več batiti odprtih kanalov, pač pa — kontrabantaric v njih „Katoliškem domu“ — Delavci so Ljubljano večinoma že vsi zapustili. V ostalih novih poslopijih se bodo čez zimo izvrševala po možnosti nekatera notranja dela.

— Javna razsvetljiva. Mali park na Ambroževem trgu je dobil ta teden dve električni žarnici.

— Nož in vilice je odnesel krojaški pomočnik F. P. iz neke gostilne v Vegovi ulici. Tudi je pozabil plačati klobaso, katero je snedel. Pred tedni je bil ušel s cebo v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah.

— Popravek. Zadnjič naznanjena knjižica družbe sv. Cirila in Metoda stane sama 10 kr. ne 16 kr. kakor je bilo po motoma tiskano.

Telefonska in brzjavna poročila.

Domžale 3. decembra. Včerajšnji volilni shod je bil veleimpozantan. Navzočih je bilo nad 500 volilcev. Govor kandidata Jelenca je bil navdušeno sprejet, njegova kandidatura je bila odobrena soglasno. Poročilo sledi.

St. Peter na Krasu 3. decembra. Na včerajšnjem shodu v Zagorju na Pivki sta bila soglasno postavljena za kandidata Božič in Jelenc.

Ormož 3. decembra. Hribar je pred mnogočtevili volilnimi možmi in volilci med navdušenim pritrjevanjem razvil svoj program. Njegova kandidatura je bila soglasno odobrena.

Ljutomer 3. decembra. Shod našega kandidata Hribarja je bil mnogočtevilo obiskan. Program njegov je bil navdušeno sprejet in soglasno se sklene, da je Hribar naš jedini kandidat za V. skupino.

Gradec 3. decembra. Prešernov večer se je ob mnogobrojni udeležbi vseh slovenskih akademičnih društev in graških Slovanov vobče vršil nad vse sijajno. Slavnostni govor in ves

vspored je vzbujal veliko navdušenost. Stirje klerikalni visokošolci so hoteli delati zgago, vsled česar so morali zapustiti dvorano.

Praga 3. decembra. Višesodni predsednik Wessely je nastopil svoje mesto. V svojem nagovoru je dejal, da je sodnik sicer neodvisen, da pa mora poznati tudi disciplino.

Livadija 3. decembra. Carju se je zdrujve obrnilo znatno na bolje.

Berlin 3. decembra. Vlada je prezidenta Krügerja obvestila, da ga cesar Viljem ne sprejme. Krüger je vsled tega iz Kolonije odpotoval v Lüttich, kjer je bil slovesno sprejet.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 306,2 m. Ponedeljni srčni tlak 738,0 mm.

Dec.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Barometrična temperatura v °C	Vetarovi	Nebo	Predvarjalna voda v 24 urah
1.	9. zvečer	724,3	5,0	sr. szahod	oblačno	0 mm
2.	7. zjutraj	726,1	4,3	sl. sever	meglja	0 mm
"	2. popol.	727,7	5,2	sl. jug	pol. oblač.	0 mm
"	9. zvečer	730,6	3,4	sr. vzhod	oblačno	0 mm
3.	7. zjutraj	733,9	1,6	sl. szahod	meglja	0 mm
"	2. popol.	736,0	2,4	sr. jvzhod	oblačno	0 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 5,5° in 4,3°, normale: 0,4° in 0,2°.

Dunajska borza

dne 3 decembra 1900.

Skupni državni dolg v notkah	98,35
Skupni državni dolg v srebrn.	98,-
Avtirska zlata renta	116,40
Avtirska kronska renta 4%	98,40
Ogrska zlata renta 4%	115,50
Ogrska kronska renta 4%	91,45
Avtro-ogrsko bančne denice	169,1-
Kreditne delnice	677,25
London vista	240,32/-
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117,57/-
100 mark	23,52
20 frankov	19,16
Italijanski bankovci	90,75
U. kr. cekini	11,34

Potrti od globoke žalosti javljamo s tem tužno vest, da je Bog vsemogočen v svojem nezaslednem sklepu pozval k sebi našega iskreno ljubljenega očeta, oziroma brata in zeta, gospoda

Adolfa pl. Socher-ja

Inženjerja, inspektorja c. kr. državnih železnic, predstojnika c. kr. kurilniškega vodstva drž. žel., imetnika zlatega zasluba, križca s krono.

ki je preminil danes popoludne ob 1/4 uri po daljši bolezni.

Pogreb dragega nepozabnega pokojnika bode v pondeljek, dne 3. decembra, ob 3. uri popoludne od c. kr. državne železnice kolodvora na evangeliško pokopališče.

V Ljubljani, 1. decembra 1900.

Marija pl. Socher, soproga — **Adolf, Friderik, Hedviga, Teze, Berta, Stefanija**, otroci. — **Rudolf pl. Socher**, c. kr. major, **Robert pl. Socher**, tajnik, brata. — **Amalia pl. Socher**, učiteljica, sestra. — **Ana Holubetz**, tača. — **Josip Novak**, svak. — **Ana Novak**, svakinja.

Zahvala.

Čast mi je in prijetna dolžnost, da izrekam tem potom litijskemu občinstvu za sočutje in obilo spremstvo zlasti pa prostovoljni požarni brambi, gg. pевcem ter darovateljem vence svoj najglobokejo zahvalo ob prilikli smrti svoje nepozabne soproge, gospe

Franje Bergmann.

V Litiji, dne 30. listopada 1900.

(2482) Karol Bergmann.

Gostilna „Pri roži“

bila je v nedeljo zopet otvorjena.

Točilo se bode dobro uležano **plzensko zimsko pivo** (brez aparat) iz prve in najstarejše meščanske pivovarne v Plznu, garantirano pristna **dolenjska** bela in rudeča **vina** iz najboljših vinskih goric: (Trške gore, slavnoznamo Colaričovo vino iz Boča-Gadova peč, Leskovška črnina), pristen Tomajski **teran**, Schmitzberger-Brantner in **Ljutomerce**.

Jutri, t. j. dne 4. decembra, jelo se bo postreči cenjenim gostom tudi z dobrim **gorkim zajutrom** in z **večerje**, kakor tudi med dnevom vedno z **mrzlimi jedili**.

P. n. gostom bo na razpolago deset slovenskih in nemških časnikov.

Št. 38.308

Razglas.

(2471-2)

Vsled razpisa c. kr. deželnega predsedstva v Ljubljani z dne 22. t. m. št. 5521 se glede izvršitve razpisane **vollitve v občnem volilskem razredu** v Ljubljani javno naznana:

1. Volitev vršila se bo dne 12. decembra 1900 od 8. zjutraj do 1. popoludne in od 3. do 6. popoludne v 4 oddelkih in bodo volili:

- a) volilci z začetnimi črkami A do G v desni polovici velike dvorane „Mestnega doma“,
- b) volilci z začetnimi črkami H do L v levi polovici velike dvorane „Mestnega doma“,
- c) volilci z začetnimi črkami M do R v telovadnici I mestne deške ljudske šole v Komenskega ulicah št. 17,
- d) volilci z začetnimi črkami S do Ž v telovadnici II. mestne deške ljudske šole na Cojzovi cesti št. 6.

2. Volilo se bo neposredno in z glasovnicami in se bodo smeles rabiči samo oblastno izdane glasovnice.

Volilne izkaznice in glasovnice poslale se bodo volilcem na dom; tisti pa, katerim bi se izkaznice in glasovnice iz katerega koli vzroka vsaj 24 ur pred volitvenim dnevom ne vročile, oglase naj se zanje v magistratnem ekspeditu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 24. novembra 1900.

Nova pijača

(2469-2)

„Ljubljanska kreditna banka“
v Ljubljani
Špitalske ulice št. 2.

Nakup in prodaja
vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih
pisem, srečk, novcev, valut i. t. d. po najkulantnejših pogojih.
(1877-88)

Pri Ervinu Burdych-u, lekarju v Škofji Loka se dobiva (321-85)

ustna voda

z novim antisepistikom

katero je sestavil zobozdravnik dr. Rado Prilan, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in bele, ter zamori vsako gnijilbo.

Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane 2 kroni, po pošti 2,05 kroni.

Guber-jev vrelec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah

HENRIK MATTONI, DUNAJ, c. in kr. avstr. dvorni in komorni založnik.

Stanovanje

za 2 gospoda se odda na Mestnem trgu. Razgled je na trg.

Več pove iz prijaznosti upravnosti „Slov. Naroda“. (2479-2)

100 percentov

lahko vsakdo zasluži s prodajo lahko specijalne novosti. — Ponudbe: **Jožefu Wrba**, izdelovalcu kroglometov v **Pragi-Libni 509**.

Za 20 kron

se dobe dolgi

paletoti za dame

in tudi najfinje izdelani s pravimi perzijskimi, skungs, bobrovimi in jealskimi ovratniki z reverzom, nadalje najlepši in najmodernejši

jopiči in pelerine, double-burski ovratniki itd. vse najnovješte.

Ker se je vse tako ugodno kupilo, se tudi tako cenó prodaja.

Največja izber

v oblekah za gospode, dečke in otroke vse kako fino in skrbno izdelano, in se prodaja po čudovito nizkih cenah

samo

v angleškem skladisču oblek

v Ljubljani, Reseljeva cesta št. 3.

Z velespoštojanjem

Oroslav Bernatović.

(2470-2)

Kje Miklavž

za naj oglasi letosni za darila pridnim otrokom?

Pri L. Schwentneru v Ljubljani!

Zakaj?

Ker tam dobi najprimernejša darila. Pridni otroci imajo namreč največje veselje z lepimi koloriranimi slikami in pesnicami.

Založništvo L. Schwentner v Ljubljani je pa nalašč za Miklavža pripravilo te-le knjizice:

Dobri otroci.

6 strani koloriranih slik s pesmicami. Prizori iz otroškega življenja. To je za prav majhne, zato je pa majhna tudi cena: 24 h. po pošti 29 h.

Otročičem v zabavo.

22 kol. slik s pesmicami. Dvojna izdaja: a) navadna v ceni 80 h. po pošti 90 h. b) leporelo izdaja

(slike so napete na močni lepenki s platnenimi hrbiti). Prav trpežne knjige, torej zlasti za take otroke, ki radi vsako stvar preišejo, iz česa in kako je narejena. Cena 1 K 50 h. po pošti 1 K 70 h.

Noetova barka.

Tiče, kravo mu-mu-mu itd. Cena 1 K 50 h. po pošti 1 K 75 h.

Sladki orehi.

Razen knjizic pa dobi Miklavž pri L. Schwentneru se marsikaj družega, kar bi otroci rabili s pridom, ako jim prinese.

Zato

naj Miklavž le pride in naj naloži polne koše, kajti pridnih otrok je po Slovenskem strašansko veliko.

(2453-3)

Največjo bliščobo

daje perilu

Amerikanska škrobova pasta

v pušicah po 24 in 12 kr.

Vporaba priprosta in štedljiva.

Dobiva se (2023-54)

„pri postiljonu“ nasproti glavne pošte.

Išče se

vratar

za tovarno, ne čez 45 let star, ki zna nemški, hrvatski in nekoliko italijanski. Služba se nastopi takoj. (2481)

Ponudbe s prepisi spričeval, fotografijo in z navedbo, je li oženjen, koliko ima otrok itd. upravnosti „Slov. Naroda“.

Šivalne stroje
priznano najboljšega izdelka za rodbine in obrtnike priporoča

IVAN JAX

zaloga šivalnih strojev